

Голові Вченої Ради
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка
акад. Губерському Л.В.

ПОДАННЯ

Шановний Леоніде Васильовичу, з 23 червня 2021 року функціонує новостворений структурний підрозділ Університету під назвою «Інститут права». При створенні цього структурного підрозділу Вченою радою Університету переслідувалася мета створення структурного підрозділу, що здійснюватиме підготовку за спеціальністю 081-Право, який був би привабливим для вступників, мав би вищий порівняно з факультетом статус, сприятливий для створення позитивного іміджу університетської правничої школи в професійному середовищу.

Разом з тим, функціонування Інституту права як структурного підрозділу засвідчило, що:

- створення Інституту права замість юридичного факультету жодним чином не посприяло підвищенню іміджу університетської правничої підготовки в професійному середовищу;
- серед вступників постійно виникає недовірливе сприйняття новоствореного інституту права, про що свідчить збільшення запитань від вступників та їх батьків, пов'язаних не зі містом освітніх програм, які забезпечує цей підрозділ, а з його організаційною формою;
- одним з критичних питань, які ставляться до функціонування Інституту права, і на який постійно звертається увага іншими юридичними особами, при укладанні договорів з Університетом, та вступниками, це питання відповідності такого структурного підрозділу як інститут вимогам Закону України «Про вищу освіту», в ст.28 якого вказано, що інститут – це організаційно-правова форма, в якій може існувати виключно заклад вищої освіти, а не структурний підрозділ закладу вищої освіти;

- неоднозначне сприйняття Інституту права як структурного підрозділу має місце у зарубіжних партнерів у відносинах академічної мобільності, оскільки заклади вищої освіти ЄС та США, які здійснюють підготовку правників, відповідний структурний підрозділ називають або факультет або школа права, однак в жодному випадку не інститут. Для прикладу, наведемо інформацію з кількох провідних закладів вищої освіти зі світовим ім'ям:

- Кембриджський університет - факультет права:
<https://www.law.cam.ac.uk/>
- Амстердамський університет - факультет права:
<https://www.uva.nl/over-de-uva/organisatie/faculteiten/faculteit-der-rechtsgeleerdheid/faculteit-der-rechtsgeleerdheid.html>
- Сіднейський університет – Сіднейська юридична школа:
<https://www.sydney.edu.au/law/>
- Гарвардський університет - Гарвардська школа права:
<https://hls.harvard.edu/>
- Стенфордський університет - Стенфордська школа права:
<https://law.stanford.edu/>
- Пенсильванський університет - Школа права Кери:
<https://www.law.upenn.edu/>
- Колумбійський університет - Колумбійська юридична школа:
<https://www.law.columbia.edu/>
- Національний університет Сінгапуру - NUS Law - Школа права:
<https://law.nus.edu.sg/>
- Оксфордський університет – факультет права : <https://www.ox.ac.uk/>
- Університет Вірджинії (США) – школа права :
<https://www.law.virginia.edu/>
- Варшавський університет – факультет права та адміністрування:
<https://en.uw.edu.pl/about-university/faculties/>
- Університет Пантеон-Сорбонна - юридична школа Сорбонни:
<https://droit.pantheonsorbonne.fr/>

- у професійному середовищі звертається увага й на те, що словосполучення «Інститут права» вжите на позначення структурного підрозділу університету некоректно, оскільки з точки зору загальної теорії права, яка є фундаментальною базою знань для усіх правників, це формулювання вживається виключно на позначення певної групи норм, які мають спільний предмет регулювання, наприклад, «інститут позадоговірних зобов'язань», «інститут представництва» тощо.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка має кілька столітню історію існування, є флагманом української освіти в усіх галузях знань і підготовку правників не повинна бути виключенням, тому підготовка майбутніх юристів повинна починатися з відповідності вимогам законодавства самого структурного підрозділу, де кращі юристи України передають свою знання наступним поколінням. В цій частині, звертаю Вашу увагу та увагу Вченої ради університету на те, що питання організаційної форми структурного підрозділу закладу вищої освіти має своє чітке нормативне регулювання в ст.33 Закону України «Про вищу освіту», де вказано, що відповідного рівня структурний підрозділ закладу вищої освіти, який об'єднує кафедри в своєму складі, може існувати лише в організаційній формі факультету або навчально-наукового, наукового, науково-дослідного, науково-виробничого чи проектного інституту. З наведеного переліку можливих організаційних форм існування структурного підрозділу цілком очевидно, що найбільш прийнятною формою є факультет, а найбільш вдалою назвою цього структурного підрозділу є історично сформована і закарбована в свідомості мільйонів людей в усьому світі назва «юридичний факультет».

Окремо слід звернути увагу й на те, що історія юридичного факультету розпочинається із заснування у 1835 році Університету св. Володимира. З часу заснування і до сьогодення, сформована на факультеті потужна корпорація педагогів, науковців завжди захищала традицію прогресивного удосконалення та розвитку юридичної освіти і науки на основі гуманістичних цінностей, отримання студентами фундаментальних знань та виховання національно орієнтованої еліти з високим рівнем інтелігентності. Єдина мета – зберегти

традицію - гуртувала педагогів і науковців. Історія юридичного факультету свідчить: вони успішно протягом 185 років протистояли владним потугам поширити бюрократичні принципи в систему університетської юридичної освіти і науки. Особливо вдалося зберегти традиції юридичного факультету в умовах комуно-більшовицького режиму, який діяв за принципом: « - все – до основания, а затем...». Мета подібних «удосконалень» була завжди єдиною: підготувати вузьких спеціалістів, юристів, які добре орієнтуються винятково у своїй, окремо взятій, галузі юридичного знання (такі теж потрібні)?, але не здатних стратегічно мислити і захищати у правовий спосіб національний інтерес. Саме завдяки збереженню факультетських традицій українська юридична освіта і наука пишається плеядою відомих в Україні і за кордоном імен науковців та педагогів, досягненнями яких пишається Університет, Україна і головне не одне покоління учнів, достойників, які сьогодні з великою вдячністю і шаною згадують свою «Альма-матер». Юридичний факультет Київського університету з часу своєї появи був впізнаваний серед інших юридичних факультетів Російської імперії. СРСР і незалежної України непересічними постатями своїх викладачів та випускників. Випускники юридичного факультету примножують його славу і кваліфіковано працюють на національний інтерес держави. Їх можна зустріти і в державних структурах, і в судових органах, і в провідних юридичних компаніях (про це повідомляють 279 сторінок Вікіпедії). Стабільний конкурс на факультет – це завдяки, переважно традиції та престижу отримати юридичну освіту в національному університеті Імені Тараса Шевченка. Варто нагадати високий рейтинг Гарвардського університету, Паризької Сорбонни, університету Оксфорд, Болонського університету та ін. – це завдяки збереженим традиціям в освіті і науці, в юридичній у тому числі. У них є свої звичаї, традиції, іспитові структури та навіть жаргон.

Створення Інституту права, повернуло спільноту юридичного факультету до сумнозвісного більшовицького « - все – до основания а затем...» та зорієнтувало у напрямку підготовки вузьких спеціалістів, на основі штучного концепту змішування юридичної освіти та юридичної професії, що призводить

до хибного сприйняття вищої юридичної освіти як суто професійної підготовки майбутніх адвокатів, суддів, прокурорів, нотаріусів тощо.

Свідченням цього є назви кафедр Інституту права. Такими «реорганізаціями» фактично нівелюються напрацювання та вагомі наукові здобутки в сфері юридичної освіти і права, відмовлено в перспективі їх прогресивного розвитку.

Слід повернути традицію, відновити юридичний факультет, як впізнаваний в Україні та закордоном освітянський бренд.

Враховуючи вищевикладене, прошу Вчену раду Київського національного університету імені Тараса Шевченка прийняти таке рішення:

1. Реорганізувати шляхом перетворення структурний підрозділ Київського національного університету імені Тараса Шевченка під назвою «Інститут права» в структурний підрозділ з організаційною формою факультет назвавши його «Юридичний факультет».
2. В результаті реорганізації зберегти наявну структуру та штатну чисельність науково-педагогічних, наукових працівників та навчально-допоміжного персоналу, існуючі в рамках діючого Інституту права, за винятком посад адміністративно-управлінського персоналу Інституту права.
3. Вивести з 1 липня 2021 р. з штатного розпису Університету посаду директора Інституту права та усі посади заступників директора Інституту права.
4. Ввести з 1 липня 2021 р. до штатного розпису Університету посаду декана юридичного факультету та чотири посади заступників декана юридичного факультету.

З повагою,

Ректор

Київського національного університету
імені Тараса Шевченка

Володимир БУГРОВ

24.06.2021